

ikke komme den saa væsentlig an paa, om den faaer Midlerne af Staten eller paa anden Maade. Men jeg maa dog bemærke, at det Bidrag, der i Henhold til Loven af 19de Januar 1863 ydes af andre Kirkers Midler, dog kun er at betragte som et Laan, rigtig nok som et Laan, der skeer under gunstigere Forhold end Laan i Almindelighed, men et Laan, som dog bliver at tilbagebetale, naar vedkommende Kirke dertil seer sig istand, naar den altsaa har nogle af sine løbende Indtægter at betale med. Nu kan det slet ikke siges, at en Kirke som den, hvorom der her er Tale, ikke skulde kunne have Overskud i enkelte Aar. Dens Indtægter have i Gjennemsnit af de 5 sidste Aar været c. 1,700 Rd., og dens Udgifter have i de samme 5 Aar været i Gjennemsnit mellem 15 og 1600 Rd. Jeg skal imidlertid bemærke, at dertil har navnlig de sidste Aars høie Capitelstart bidraget, idet Kirken har nogle Tjener og desuden nogle Sorder, hvoraf Leien ogsaa svares efter Capitelstart; men det er en precair Indtægt, som ikke tør forudsættes at ville blive saa høi i andre Aar. Udgifterne til en saadan Bygning variere derimod selvfølgelig i høi Grad. Det er en Bygning, der ved sit overordentlig store Omfang næsten er uberegnelig med Hensyn til sine Vedligeholdelsesudgifter, og det er en Bygning, der ved sin Bygningsmaade og ved sin fremragende Beliggenhed vistnok er en af dem i hele Landet, der ere meest udsatte for Elementernes Indvirkning, der i høi Grad gjør sig gjældende. Der kan indtræffe Udgifter til den, der langt ville overstige dens Exner, blot paa Grund af særdeles stormende Forhold og andre slige ugunstige Tilfælde. Jeg bemærker dette for, forsaavidt man mener, at et Laan kunde tilbagebetales af dens Overskud, at fremhæve, at det vilde være meget beklageligt, om en saadan Bygning, fordi den i et enkelt Aar havde 100 eller 200 Rd. Overskud, skulde afdrage dette Overskud paa Laanet, medens det er uberegneligt, hvilke Udgifter der vilde kunne indtræffe for den i de følgende Aar. Det er jo ikke godt at søge at bevise den Deconomi, der anvendes paa slige Bygninger og paa deres Vedligeholdelse. Men jeg tør frit an-

mode det høie Thing om at modtage min Erklæring om, at jeg troer, at der anvendes den strengeste Deconomi ved Ribe Domkirke. Jeg troer, at den, der har havt Leilighed til at see den, ofte hos sig selv maa kunne falde paa at spørge: „Hvorfor skeer ikke det, og hvorfor skeer ikke det“? Dertil vil man ligefrem kunne svare: Fordi Goven er knap. Har Staten betegnet slige Bygninger som monumentale og arkitektoniske Bygninger, saa er der ogsaa visse Anstændighedskrav med Hensyn til dem, som man maa sættes istand til at kunne fyldestgjøre. Det er dog ikke saadanne Hensyn, som der er Tale om ved den her foreslaaede Udgift. Man har mange Gange maattet renoncere paa at fyldestgjøre Krav i denne Retning. De Krav, som der her er Tale om, ere Nødvendighedskrav. Det høie Thing vil af Betænkningen fra Finantsudvalget i det andet Thing have seet, hvad det er, der skal være Gjenstanden for Bevillingen. Det vil have seet, hvorledes det særlige Syn indtrængende har anbefalet, at der „uopholdelig foretages en Restauration af Tagværket over Kirkens Hovedskib“. Jeg har her en Skrivelse fra det særlige Kirkesyn for mig, hvoraf jeg med den høitærede Formands Tilladelse blot skal tillade mig at citere nogle saa Ord. Kirkesynet har sagt: „Det maa derfor ogsaa lægge et særdeles Ettertryk paa sin Indstilling om, at Taget over Hovedskibet uopholdelig bliver sat i Stand, overensstemmende med det detaillerede Forslag, som derom er indgivet til Kirkeinspektionen. Skeer det ikke, da ville de slette Følger, som nu allerede vise sig ved Udspænding af Uermuren, Utæthed over Hvælvingen og ved et Tryk, hvis Virkning er synlig i Nævrerne baade paa Sidemuren og Hvælvingen, snart tiltage i en for denne Bygning faretruende Grad“. — Der kan altsaa ikke være nogen Tvivl om Nødvendigheden af det omtalte Bygningsarbejde; der er kun Spørgsmaal om Tilveiebringelsen af Midlerne dertil. Jeg maa nu bemærke, at jeg anseer det for meget usseligt, at en saadan Kirke ikke blot ikke nødes til at forbruge af sin ringe Capital, men heller ikke ved aarlige Afdrag paa en Gjæld indskrænkes til det Allernødvendigste og Allernødtørftigste. Vi have jo seet Exempler paa,